

TRIBUNAL DE PRIMERA INSTANCIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
Soud prvního stupně Evropských společenství
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
GERICHT ERSTER INSTANZ DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF FIRST INSTANCE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
TRIBUNAL DE PREMIÈRE INSTANCE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT CHÉADCHÉIME NA GCOMHPHO BAL EORPACH
TRIBUNALE DI PRIMO GRADO DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA

EUROPOS BENDRIŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
IL-QORT TAL-PRIMIĠSTANZA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
GERECHT VAN EERSTE AANLEG VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
Sąd Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich
TRIBUNAL DE PRIMEIRA INSTÂNCIA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 79/05

21. september 2005

Rozsudky Súdu prvého stupňa vo veciach T-306/01 a T-315/01

*Ahmed Ali Yusuf a Al Barakaat International Foundation a Yassin Abdullah Kadi/Rada
Európskej únie a Komisia Európskych spoločenstiev*

SÚD PRVÉHO STUPŇA VYHLÁSIL PRVÉ ROZSUDKY TÝKAJÚCE SA AKTOV PRIJATÝCH V RÁMCI BOJA PROTI TERORIZMU

*Európske spoločenstvo má právomoc v rámci boja proti medzinárodnému terorizmu zmraziť
finančné prostriedky fyzických a právnických osôb. Keďže tieto opatrenia požaduje
Bezpečnostná rada OSN, z veľkej časti nepodliehajú súdnej kontrole. Neporušujú všeobecne
uznávané základné ľudské práva.*

Podľa Charty OSN je Bezpečnostná rada zodpovedná za zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti. Členovia OSN vykonávajú jej rozhodnutia priamo alebo prostredníctvom medzinárodných orgánov, ktorých sú členmi.

Pred aj po teroristických atentátoch z 11. septembra 2001 prijala Bezpečnostná rada niekoľko rezolúcií namierených proti Talibanu, Usámovi bin Ládinovi, sieti Al-Qaida a s nimi spojeným osobám. Všetky členské štáty musia zmraziť finančné prostriedky a iné finančné zdroje priamo alebo nepriamo kontrolované týmito osobami. Identifikáciou dotknutých subjektov a finančných zdrojov, ktoré sa majú zmraziť, ako aj preskúmaním žiadostí o výnimku bol poverený výbor pre sankcie.

Tieto rezolúcie sa v Spoločenstve vykonali nariadeniami Rady¹, ktoré ukladajú zmrazenie finančných prostriedkov dotknutých osôb. Mená dotknutých osôb sú uvedené na zozname v prílohe nariadení, pričom Komisia tento zoznam pravidelne mení a dopĺňa na základe aktualizácií vykonaných výborom pre sankcie². Štáty môžu povoliť výnimky zo zmrazenia finančných prostriedkov z humanitárnych dôvodov.

¹ V súčasnosti nariadenie Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie č. 467/2001 (Ú. v. ES L 139, s. 9).

² Pozri v poslednom rade nariadenie Komisie (ES) č. 1378/2005 z 22. augusta 2005, ktorým sa päťdesiaty druhýkrát mení a dopĺňa nariadenie č. 881/2002 (Ú. v. ES L 219, s. 27).

Niektoré z dotknutých osôb podali na Súd prvého stupňa žaloby o neplatnosť týchto nariadení³. Súd prvého stupňa dnes vyhlásil prvé dva rozsudky týkajúce sa týchto konaní.

Právomoc Rady ukladať ekonomické sankcie fyzickým a právnickým osobám

Zmluva ES⁴ umožňuje Rade uložiť ekonomické a finančné sankcie tretím krajinám, ak je to stanovené spoločnou pozíciou prijatou Európskou úniou v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP).

Súd prvého stupňa rozhodol, že Rada v rámci boja proti medzinárodnému terorizmu má tiež právomoc za podobných podmienok⁵ uložiť ekonomické a finančné sankcie, akými je zmrazenie finančných prostriedkov, fyzickým a právnickým osobám.

Prednosť práva podľa Charty OSN pred komunitárnym právom

Súd prvého stupňa konštatuje, že podľa medzinárodného práva majú záväzky členov OSN podľa Charty OSN prednosť pred akýmikoľvek inými medzinárodnými záväzkami, vrátane záväzkov podľa Európskeho dohovoru o ľudských právach a povinnosti podľa Zmluvy ES. Táto prednosť sa vzťahuje aj na rozhodnutia Bezpečostnej rady.

Aj keď Spoločenstvo nie je členom OSN, záväzky podľa Charty OSN sa musia považovať na základe samotnej zakladajúcej Zmluvy za záväzné rovnako pre Spoločenstvo, ako pre jeho členské štáty. Na jednej strane Spoločenstvo nemôže ani porušiť záväzky vyplývajúce jeho členským štátom z Charty OSN, ani brániť ich vykonaniu. A na druhej strane musí prijať všetky ustanovenia nevyhnutné preto, aby umožnilo svojim členským štátom splniť si tieto záväzky.

Rozsah kontroly zákonnosti vykonanej v prejednávanej veci Súdom prvého stupňa

Súd prvého stupňa zdôrazňuje, že napadnuté nariadenie sa obmedzuje na vykonanie na úrovni Spoločenstva rozhodnutí Bezpečostnej rady. Akákoľvek kontrola vnútornej zákonnosti tohto nariadenia by znamenala nepriame preskúmanie Súdom prvého stupňa zákonnosti uvedených rozhodnutí. Vzhľadom na vyššie uvedené pravidlo prednosti tieto rozhodnutia však v zásade nepodliehajú súdnej kontrole Súdu prvého stupňa a tento súd nemôže spochybniť, aj keď iba nepriamo, ich zákonnosť vo vzťahu k právu Spoločenstva alebo k základným právam chráneným právnym poriadkom Spoločenstva. Naopak, Súd prvého stupňa musí v maximálnej možnej miere vykladať a uplatňovať toto právo spôsobom zlučiteľným s povinnosťami členských štátov podľa Charty OSN.

Súd prvého stupňa má však právomoc preskúmať zákonnosť napadnutého nariadenia a nepriamo aj rozhodnutí Bezpečostnej rady, ktoré toto nariadenie vykonáva, vo vzťahu k všeobecnému medzinárodnému právu verejnému patriacemu do *ius cogens*, ktoré sa chápe ako medzinárodný verejný príkaz, od ktorého sa nemôžu ani členské štáty, ani orgány OSN odchyliť. Tvoria ho okrem iného imperatívne normy zamerané na všeobecnú ochranu základných ľudských práv.

³ Druhá skupina konaní, ktoré ešte prebiehajú, sa týka obmedzujúcich opatrení prijatých Spoločenstvom proti osobám zapojeným do terorizmu, ale ktoré nie sú spojené s Usámom bin Ládinom, Al-Qaidou a Talibanom a nie sú špecificky identifikované Bezpečostnou radou.

⁴ Články 301 ES a 60 ES.

⁵ Na základe článkov 301 ES a 60 ES v spojení s článkom 308 ES

Základné práva žalobcov chránené *ius cogens*

Súd prvého stupňa konštatuje, že zmrazenie finančných prostriedkov stanovené napadnutým nariadením neporušuje základné práva žalobcov chránené *ius cogens*. Napadnuté nariadenie totiž výslovne upravuje možnosť povoliť na žiadosť zainteresovaných výnimky preto, aby sa uvoľnili finančné prostriedky nevyhnutné na krytie základných potrieb. Nie je teda ani cieľom, ani dôsledkom týchto opatrení, aby sa so žalobcami zaobchádzalo neľudsky alebo ponižujúco.

Žalobcovia neboli svojvoľne zbavení ich vlastníckeho práva v rozsahu, v akom je toto právo chránené *ius cogens*. Zmrazenie finančných prostriedkov je totiž výrazom legitímneho boja OSN proti medzinárodnému terorizmu a predstavuje zabezpečovacie opatrenie, ktoré na rozdiel od zhabania neporušuje samotnú podstatu vlastníckeho práva zainteresovaných k ich finančnému majetku, ale iba slobodu jeho použitia. Rezolúcie Bezpečnostnej rady navyše stanovujú postup periodického preskúmania všeobecného systému sankcií a upravujú konanie, ktoré umožňuje zainteresovaným predložiť prostredníctvom ich štátu ich prípad výboru pre sankcie na opätovné preskúmanie.

Vo vzťahu k právu na obhajobu Súd prvého stupňa konštatuje, že sa nezdá, že by akákoľvek imperatívna norma *ius cogens* vyžadovala, aby výbor pre sankcie osobne vypočul zainteresovaných. Čo sa týka zabezpečovacieho opatrenia obmedzujúceho nakladanie s majetkom, ochrana základných práv zainteresovaných tiež nevyžaduje, aby im boli oznámené skutočnosti a dôkazy pripustené proti nim, ak Bezpečnostná rada usudzuje, že tomu bránia dôvody vzťahujúce sa na bezpečnosť medzinárodného spoločenstva. Súd prvého stupňa však poznamenáva, že zainteresovaní sa môžu kedykoľvek obrátiť na výbor pre sankcie prostredníctvom svojich vnútroštátnych orgánov, aby dosiahli odstránenie svojho mena zo zoznamu osôb, proti ktorým sú sankcie namierené⁶.

Súd prvého stupňa rozhodol, že inštitúcie Spoločenstva tiež neboli povinné vypočuť zainteresovaných, keďže nemali žiadnu právomoc posúdenia pri vykonávaní sankcií prijatých Bezpečnostnou radou.

Vo vzťahu k právu na účinnú súdnu žalobu Súd prvého stupňa poznamenáva, že v rámci konania o týchto žalobách úplne preskúmal zákonnosť napadnutého nariadenia tak, že preskúmal dodržiavanie inštitúciami Spoločenstva pravidiel vzťahujúcich sa na právomoc, ako aj na zákonnosť a splnenie podstatných formálnych náležitostí, ktorým podlieha ich činnosť. Preskúmal zákonnosť napadnutého nariadenia najmä z hľadiska jeho formálnej a hmotnej primeranosti, z vnútornej koherentnosti a proporcionality nariadenia voči rezolúciám Bezpečnostnej rady. Súd prvého stupňa tiež preskúmal zákonnosť napadnutého nariadenia a nepriamo aj zákonnosť rezolúcií Bezpečnostnej rady so zreteľom na *ius cogens*.

Naproti tomu, Súdu prvého stupňa neprináleží ani nepriamo kontrolovať, či samotné rezolúcie Bezpečnostnej rady sú v súlade so základnými právami chránenými právnym poriadkom Spoločenstva, ani preveriť, či nedošlo k omylu v posúdení skutočností a dôkazov, ktoré Bezpečnostná rada pripustila na podporu opatrení, ktoré prijala, a ani nepriamo preskúmať účelnosť a proporcionality týchto opatrení. V tomto rozsahu a preto, že neexistuje medzinárodný súdny orgán poverený rozhodovaním o konaniach začatých proti rozhodnutiam

⁶ V prejednávanej veci toto konanie o opätovnom preskúmaní umožnilo uvoľnenie finančných prostriedkov dvoch osôb, pánov Adena a Aliho, ktorí v dôsledku toho zobrali svoje návrhy na začatie konanie pred Súdom prvého stupňa späť.

výboru pre sankcie, žalobcovia nemajú žiadnu možnosť podať návrh na začatie súdneho konania.

Takáto medzera v súdnej ochrane žalobcov v svojej podstate nie je v rozpore s *ius cogens*. Súd prvého stupňa zdôrazňuje, že právo na účinnú súdnu ochranu nie je absolútnym právom. V prejednávanej veci je toto právo obmedzené súdnou imunitou Bezpečnostnej rady. Záujem žalobcov spočívajúci v tom, aby ich prípad preskúmal súdny orgán, nepostačuje na to, aby prevážil nad všeobecným základným záujmom zachovať medzinárodný mier a bezpečnosť ohrozované hrozbou jasne identifikovanou Bezpečnostnou radou.

Súd prvého stupňa preto zamietol žaloby ako nedôvodné.

UPOZORNENIE: V lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia predsedu Súdu prvého stupňa účastníkom konania môže byť proti tomuto rozhodnutiu podané odvolanie predsedovi Súdneho dvora Európskych spoločenstiev. Toto odvolanie sa môže týkať len právnych otázok.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súd prvého stupňa.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: všetky

Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=sk>

Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.

Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť Ireneusz Kolowca

Tel.: (00352) 4303 3668 Fax: (00352) 4303 2053